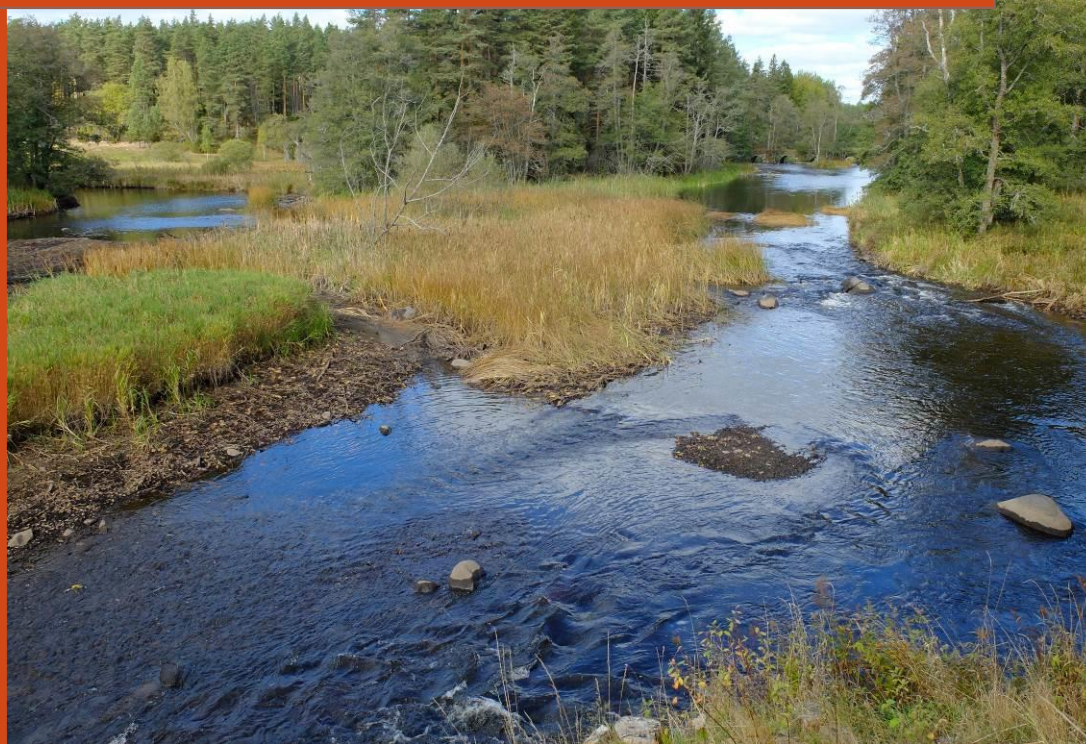

EMÅFÖRBUNDET

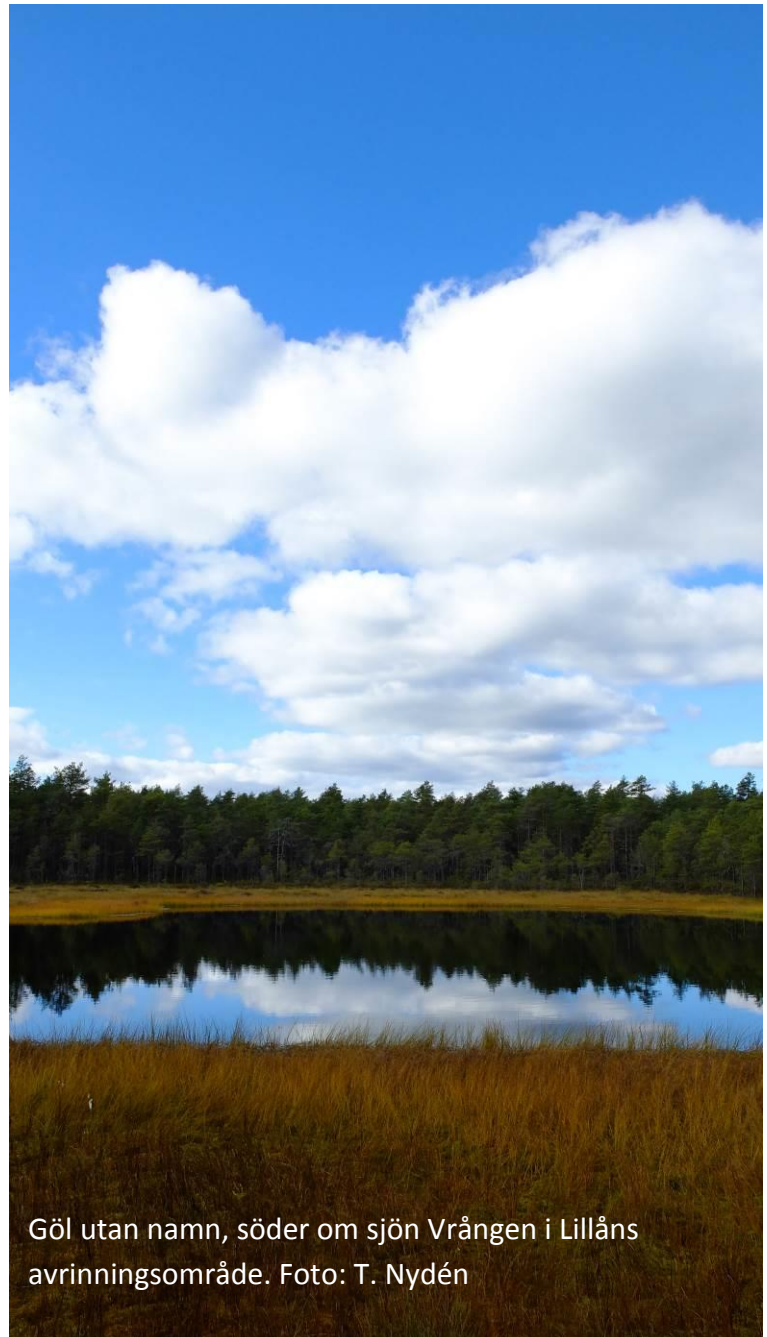
VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2013

Emåförbundet
2014-03-03
www.eman.se

Inledning

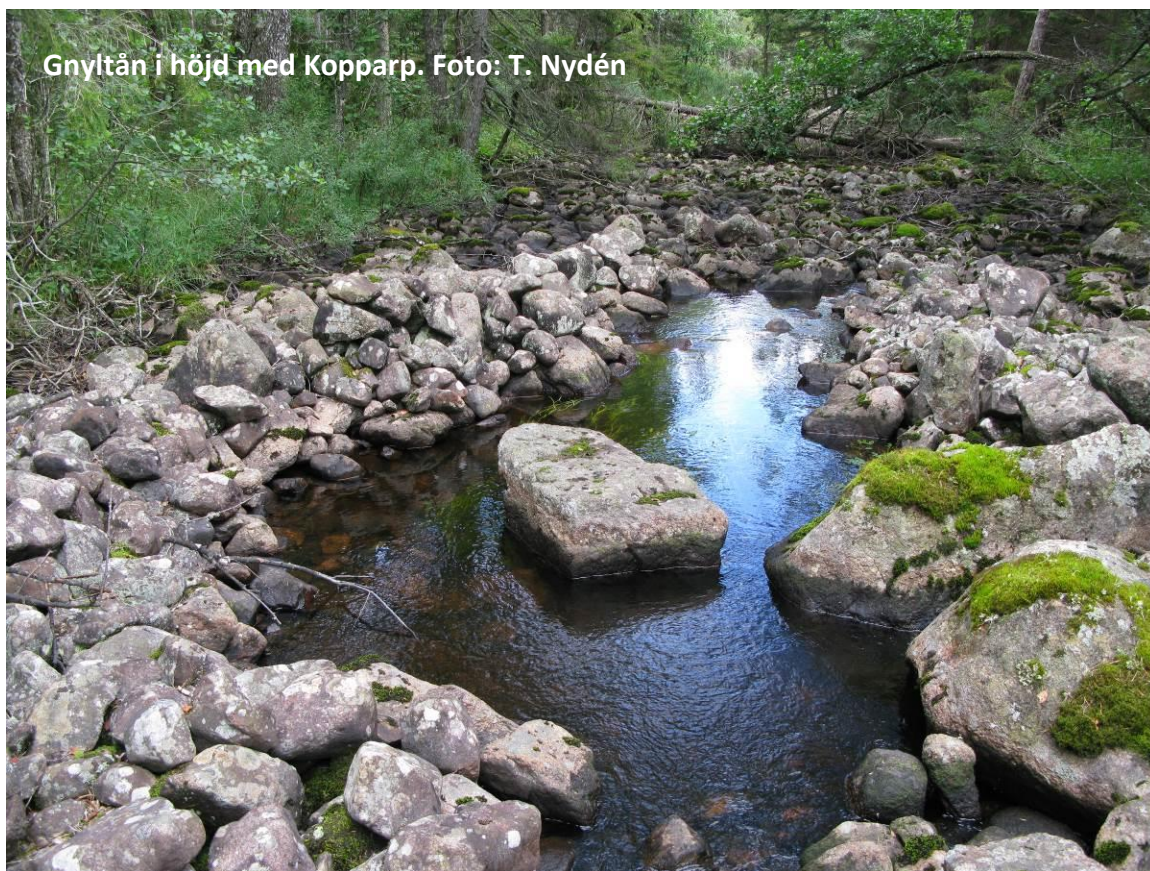
Emåförbundets styrelse lämnar härmed en verksamhetsberättelse för 2013. Medlemskapet i förbundet är obligatoriskt för de organisationer som ingår i förrättningen om vattenförbund som genomfördes 2009. Förvaltningen skall ske i enlighet med lagen om vattenförbund och lagen om förvaltning av samfällighet. För övriga organisationer är medlemskapet frivilligt. För närvarande har förbundet 7 frivilliga medlemmar, se medlemsförteckning i Bilaga 1.

Göl utan namn, söder om sjön Vrånge i Lillåns avrinningsområde. Foto: T. Nydén

Innehåll

Inledning	1
Redovisning av verksamheter 2013	5
Kansli – 301.....	5
Styrelse – 302	5
Vattenråd – 304.....	5
Medlemsservice - 305	7
Recipientkontroll - 401	9
Externa uppdrag - 806.....	12

Gnyltån i höjd med Kopparp. Foto: T. Nydén

Styrelse

Emåförbundets ordinarie styrelse har från årsstämman 2013-04-18 bestått av följande medlemmar:

Ordinarie ledamöter		Personlig ersättare	
Anders Gustafsson	Eksjö Kommun	Bo Zander	Nässjö Kommun
Jonas Erlandsson	Högsby Kommun	Jens Robertsson	Mönsterås Kommun
Carina G Hördegård	Vetlanda Kommun	Ingvar Svensson	Sävsjö kommun
Per-Inge Pettersson	Hultsfreds Kommun	Yvonne Bergvall	Oskarshamns Kommun
Patrick Hernäng	Södra Cell Mönsterås AB	Maria Lönnström Birgersson	SAPA
Victor Carlsson	Eksjö Energi	Åke Berg	CF Berg & CO AB
Bengt Koltman	Fiskevattenägareförbundet	Göran Ehn	Turism
Anders Grennborg	Södra skogsägarna	Torsten Ungaäter	Hembygdsf. Kalmar län
Gunnar Pleijert	Emåns bevattningsförening	Olle Granath	Naturskyddsföreningen
Göran Martinsson	Turistentreprenör	Björn Lindell	Södra skogsägarna
Bodil Liedberg Jönsson	Gustaf Ulfspärres stiftelse	Magnus Johansson	LRF

Ordförande:

Anders Gustafsson Eksjö Kommun

Vice ordförande:

Patrick Hernäng Södra Cell Mönsterås AB

Adjungerade till styrelsen:

Bernhard Jaldemark Länsstyrelsen i Jönköping
Maria Hauxwell Länsstyrelsen i Kalmar

Arbetsutskott

Anders Gustafsson Eksjö Kommun
Patrick Hernäng Södra Cell Mönsterås AB
Gunnar Pleijert Emåns bevattningsförening

Revisorer:

pwc i Vetlanda

Förtroendevald revisor:

Leif Johansson

Valberedning:

Yngve Svensson (sammankallande)

Milton Lindh

Folke Pleijert

Kansli:

Ilan Leshem har varit sekreterare och ansvarig för kansliet i Vetlanda.

Ekonomikontoret i Vetlanda Kommun har ansvarat för Emåförbundets ekonomihantering.

Ekonomi

Den ekonomiska redovisningen kommer att redovisas separat

Revision

Emåförbundets verksamhet har granskats av revisorer som utsetts av förbundet.

Revisionsberättelsen redovisas separat

Redovisning av verksamheter 2013

Emåförbundets verksamheter redovisas nedan per utgiftspost i budget genom att rubricera huvudkonton och underliggande konton.

Kansli – 301

Etablering och organisation

Emåförbundet hyr kontorslokaler och IT-funktion av Vetlanda Energi & Teknik AB. Ekonomihanteringen sköts på uppdrag av Ekonomikontoret, Vetlanda kommun.

Bemanning

Emåförbundets kanslipersonal har under året varit:

Ilan Leshem (100%); Verksamhetsansvarig, flödessamordnare och vattenreglering

Peter Johansson (90%); fiskevård, restaurering, vattenråd och kalkning

Thomas Nydén (100%); Limnologi, recipientkontroll, restaurering och vattenfrågor inom jord och skogsbruk

Jana Anckarman; projektanställd för Leader-projekt, kanotled

Information och marknadsföring

Huvuddelen av information och marknadsföring sker via Emåförbundets hemsida, www.eman.se och nyhetsbrevet "Emånytt" samt via mail. För hemsidans uppbyggnad, layout och support har Emåförbundet anlitat Webbpartner i Vimmerby.

Vattendroppen

Emåförbundets vattenvårdspris "Vattendroppen" delas ut i samband med årsstämman. 2013 års pris tilldelades Gustaf Ulfsparrs stiftelse (GUS) för sitt stora engagemang med skydd och bevarande av Emåns havsöring. GUS ordförande Bodil Liedberg Jönsson mottog priset.

Styrelse – 302

Under 2013 hölls fyra stycken möten med styrelse och arbetsutskott, se nedan. Emåförbundets årsstämma hölls på biblioteket i Högsby den 18 april 2013. Högsby kommun var värd för årsstämman.

Styrelsemöten	Arbetsutskottets möten
2013-03-21	2013-03-01
2013-05-27	2013-03-16
2013-10-03	2013-09-27
2013-11-23	2013-11-29

Vattenråd – 304

Emåförbundet verkar som ett vattenråd i Emåns avrinningsområde. Vattenråd är regionala och lokala forum för vattenfrågor enligt vattenmyndighetens intentioner. Vattenrådsarbetet sker långsiktigt och utgår från det lokala/regionala planet med markägare, intresseorganisationer, kommuner och allmänhet. vattenrådsarbetet i Emåns avrinningsområde finansieras genom bidrag från vattenmyndigheten och kommunerna.

Den huvudsakliga arbetsuppgiften inom ramen för vattenrådsarbetet att informera om vattenkvalitet, vatten- och fiskevårdsarbeten och vattenförvaltning, men också bedriva projekt som ligger i linje med uppfyllandet av god ekologisk status enligt svensk vattenförvaltning. För ett kostnadseffektivt informationsarbete är Emåförbundets strategi att nyttja etablerade organisationers sammankomster och kampanjer som t.ex. Södra skogsägarna, LRF, Naturskyddsföreningen och Hushållningssällskapet, samt mindre organisationer som fiskevårdsområden och fiskeklubbar.

Genom den "rullande" Emåutställningen har förbundet hållit allmänna föredrag på flera ställen i avrinningsområdet och informerat om svensk vattenförvaltning, vattenråd, statusklassning och om Emåns vattenkvalitet och naturvärden m.m.

Emåförbundet redovisar årligen genomförda aktiviteter till Vattenmyndigheten som ett krav på deras ekonomiska stöd. Det är dock svårt att dra en skarp gräns mellan vattenmyndighetens stöd och vad som är finansierat från andra aktörer. I tabell 1 nedan redovisas mera specifikt de aktiviteter som direkt kan härledas till beviljade stödmedel för Emåförbundets vattenrådsarbete i Emån.

Tabell 1. Genomförda informationsinsatser och vattenrådsarbete 2013.

Plats	Arrangemang	Ant	Aktivitet
Målilla	Samrådsmöte	40	Samarbete med Beredningssekretariatet samrådsmöte Väsentliga frågor i Emån
Eksjö	Miljönämnden	14	Politiker miljönämnden + tjänstemän. Information om vattenkvalitet, Emån m.m. elfiske Eksjöån.
Emåförbundet	sommaravslutning		
	Dagvattenseminarium	20	Information och diskussioner kring kommunernas dagvattenhantering och exkursion åtgärder.
Bäckseda	Bäcksedaskolan	20	Emådag, information om Emån, elfiske.
Vetlanda	Tekniska nämnden	15	Information restaureringsåtgärder Emån
Vetlanda	Emådagarna	100	Information vattenkvalitet, Emån, livet i vattnet
	Mogärdeskolan		Vattenstation Vetlandabäcken, elfiske
Nässjö	Rosenholmsskolan	60	Vattendag för skolelever.
Vetlanda	Vattengruppen	10	Tjänstemannagrupp kommunen, 3 möten under året.
Emåns - ekomuseum	Södra skogskväll	75	Information åtgärder, kantzoner, livet i vattnet m.m. Skogsägare i Sävsjö kommun.
Sävsjö	Vattendag	30	Vattendag för elever från Sävsjö skola, 2 stn med Information om livet i vattnet, vattenkvalitet m.m.
Bodafors	Möte skydd av Emån i Bodafors.	8	Samhällsföreningen, Bodafors Fiskevårdssällskap och Nässjö kommun m.m.
Eksjö	Projektgrupp Torsjöån	8	Pågående arbete, uppnå God ekologisk status
Nässjö	Brukarrådet Lövhult	10	Information om vattenkvalitet, påverkan och

Eksjö kommun	Samhällsb. utskottet	15	Restaureringsbehov Lövhultsbäcken.
Linné Univers.	Kurs i skogbruk	40	Information politiker samhällsbyggnadsutskottet
Hunsnäs	Fiskets dag	200	Information vattenrådsarbete, fiske- och vattenvård, exkursion fiskevårdsåtgärder, kantzoner.
Ingarp	LOVA-projekt	35	Information Emån, vattenrådsarbete, fiske- och vattenvård, livet i vattnet.
Jugnerholmarna	Fiskegruppen Emån	12	Information åtgärder i jordbrukslandskap.
Vetlanda	Jord- och skog Emån	10	2 st fiskegruppsmöten
Eksjö	Kommunstyrelsen	15	Möte arbetsgrupp, 1 st möte.
Hultsfred	Kommunstyrelsen	20	Information Emåförbundet, vattenkvalitet och Vattenförvaltning
Högsby	Kommunstyrelsen	20	Information Emåförbundet, vattenkvalitet och Vattenförvaltning
Hultsfred	Älvgruppen Emån	40	Information Emåförbundet, vattenkvalitet och Vattenförvaltning
			3 st möten, Emåförbundet, kommunerna, räddningstjänst, LRF, vattenkraft, m.m.

Jord- och skogsgruppen – 704

Gruppen har haft två möten under 2013 på Emåförbundet. Projekt Fokusgrupper (80625) har förlängts t.o.m. november 2014 pga blygsamt resultat. Vi gör en sista ansträngning 2014 genom att byta koncept och avsluta projektet.

Fiskegruppen – 702

Emåförbundets fiskegrupp har under året haft två möten i gula villan, Jungner holmarna, 2013-04-03 och 2013-11-11. Gruppen har en bred representation för förankring och informationsutbyte.

Medlemsservice - 305

Emåförbundets medlemsservice riktar sig framförallt till kommunerna i avrinningsområdet. Emåförbundet är huvudman för flera restaureringsåtgärder som en del av medlemsservicen. En viktig plattform för arbetet är kommunala vattengrupper som startat upp inom Jönköpings län. Diskussioner har påbörjats om uppstart av vattengrupper även i Kalmar län.

Kommungrupp Eksjö

Gruppen består av tjänstemän från miljö, plan, räddningstjänst och Eksjö Energi. Gruppen har haft två möten under året.

Kommungrupp Vetlanda

Gruppen består av tjänstemän från miljöförvaltningen, tekniska, plan, räddningstjänst och Vetlanda Teknik och Energi. Gruppen har haft 3 möten under 2013.

Kommungrupp Nässjö

Gruppen är under uppstart, ett inledande möte hölls i juni 2013 i samband med redovisning av uppdraget med åtgärdsförslag i Kvarnbäcken utanför Nässjö tätort.

Dagvattenseminarium

Emåförbundet arrangerade under hösten 2013 en heldag med tema dagvatten för kommungrupperna. Dagvattnets problematik och möjliga lösningar diskuterades - dagvattenutredningarna som finns framtagna genom Emåprojektet lyftes fram och dagen avslutades med exkursion där vi tittade på olika dagvattenåtgärder.

Vattenfrågor

Under året har Emåförbundet haft ett stort antal kontakter med fiskevårdsområdesföreningar, mark- och fiskevattenägare, intresserad allmänhet, skolelever m.m. i olika vattenfrågor. Emåförbundet är behjälplig med information vilket innebär en avlastning för kommunerna.

Kanotled – 811

Med anledning av flera allvarliga kanotolyckor i Emån under sommaren 2013 samt att kanotleden under ett antal år ansetts dåligt underhållen och organiserad beslutade styrelsen att en förstudie ska genomföras. Jana Anckarman som arbetspraktiserat på Emåförbundet under våren projektanställdes för uppgiften. Projektmedel söktes i form av Leader-checkar från Leaderområdena "Mitt i Småland" samt "Astrid Lindgrens Hembygd" med syfte att genomföra en förstudie om kanotleden i Vetlanda, Högsby, Eksjö och Hultsfreds kommuner. Förstudien syftade till att undersöka om det finns intresse och underlag från kommunerna, entreprenörerna och markägarna att genomföra ett gemensamt projekt för att upprusta och utveckla befintlig kanotled. En rad möten med kommuner och entreprenörer har skett under 2013 och resultatet kommer att redovisas med rapport i början av 2014.

Tabell 2. Genomförda och pågående arbeten inom Emåns avrinningsområde under 2013, delvis finansierade inom ramen för medlemservice.

Kommun	Finansiering	Uppdrag	Status
Mönsterås	Mönsterås kommun	Proj åtg Emån nedre (Em)	Avslutad
Eksjö, Sävsjö Vetlanda	Länsstyrelsen	Statusklassning (VISS) vattenförekomster	Avslutad
Sävsjö, Högsby, Vetlanda, Nässjö	Leader projekt	Styrgruppen för Fisketurism projekt, entreprenörer	Avslutad
Eksjö	Länsstyrelsen	Biotopkartering/elfiske Gölabäcken	Fältdel avslutad
Eksjö	Fiskevårdsmedel	Mycklaflon lekprovfiske	Avslutad
Eksjö	Telia	Grundvattenprovtagning efterbehandlingsobjekt	Pågående
Eksjö	LIFE-Crassus EU-projekt	Projektering fiskvägar Brusaån	Pågående
Eksjö	LOVA-projekt	Ingarpasjön,	Pågående

		näringsreduktion	
Eksjö	Länsstyrelsen/Eksjö kommun	Kalkadministration, vattenprovtagning	Pågående
Eksjö	Silveråns FVOF	Broschyr fiske Silverån	Avslutad
Nässjö	LONA	Å-plansrestaurering	Pågående
Vetlanda	Länsstyrelsen	Gnyltån, restaurering	Pågående
Vetlanda	Länsstyrelsen	Sällevadsån, död ved. Justering fiskväg	Pågående
Vetlanda	Länsstyrelsen/LONA-projekt	Illharjen, åtgärder, elfiske	Pågående
Vetlanda	Länsstyrelsen	Proj åtg Värnen	Pågående
Vetlanda	Vetlanda kommun	Proj Å-plansrestaurering Vetlandabäcken	Pågående
Vetlanda	VETAB	Anmälan vattenverksamhet reparation Bruksgården krv	Avslutad
Vetlanda	VETAB	Anmälan vattenverksamhet broreparation	Avslutad
Vetlanda	Vetlanda kommun	Sanering Kvarndammen	Avslutad
Vetlanda	Alseda Skede FVOF	Broschyr fiske Emån	Avslutad
Vetlanda	LIFE-Crassus EU-projekt	Proj fiskvägar Lillån Kvillsfors	Pågående
Vetlanda	Länsstyrelsen/Vetlanda kommun	Kalkadministration, vattenprovtagning	Pågående

Recipientkontroll - 401

Delprogram fys/kem

Under året har Emåförbundet tagit över fältprovtagningen för fys/kem analyser på samtliga lokaler. Analyser av Fys/kem parametrar utförs av VetAB:s laboratorium. Metallanalyser utförs av ALS Scandinavia. Ett större arbete har påbörjats under 2013 med att strukturera om alla SRK-data för att lättare kunna göra utvärdering och sammanställningar. Detta arbete kommer att fortsätta under 2014. Kontakter har hållits med SLU för att uppdatera SLU:s databas. En sammanställning av SRK delprogram fys/kem för 2011-2013 skall göras under 2014.

Bottenfauna och plankton

Delprogrammen bottenfauna och planktonundersökningar inom SRK Emån genomförs av Medins Biologi. Resultatet redovisas i rapport året efter.

Elfiske SRK – 40101

Elfisket inom SRK Emån utförs av Emåförbundet, resultatet redovisas till elfiskeregistret (SERS) och en skriftlig rapport var tredje år.

Screening SRK – 40102

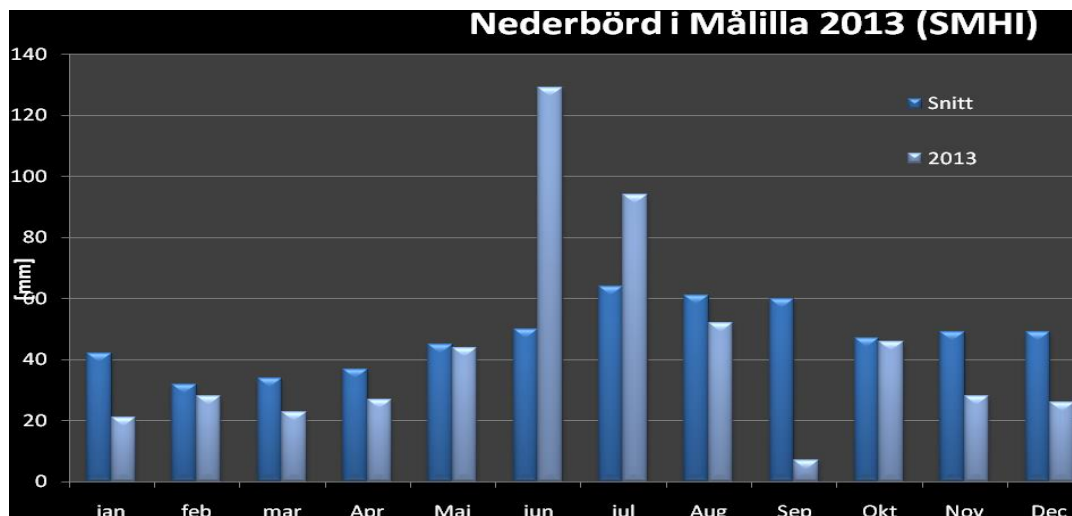
Riktade miljögiftsundersökningar som sker i samarbete med länsstyrelserna. Prioriterade ämnen enligt vattendirektivet. Under året har prover tagits på, sediment, fisk (abborre) och utgående vatten reningsverk. Emåförbundet har ansvarat för insamling av fisk. Resultatet sammanställs i rapport av länsstyrelsen.

Vattenhushållning – 501

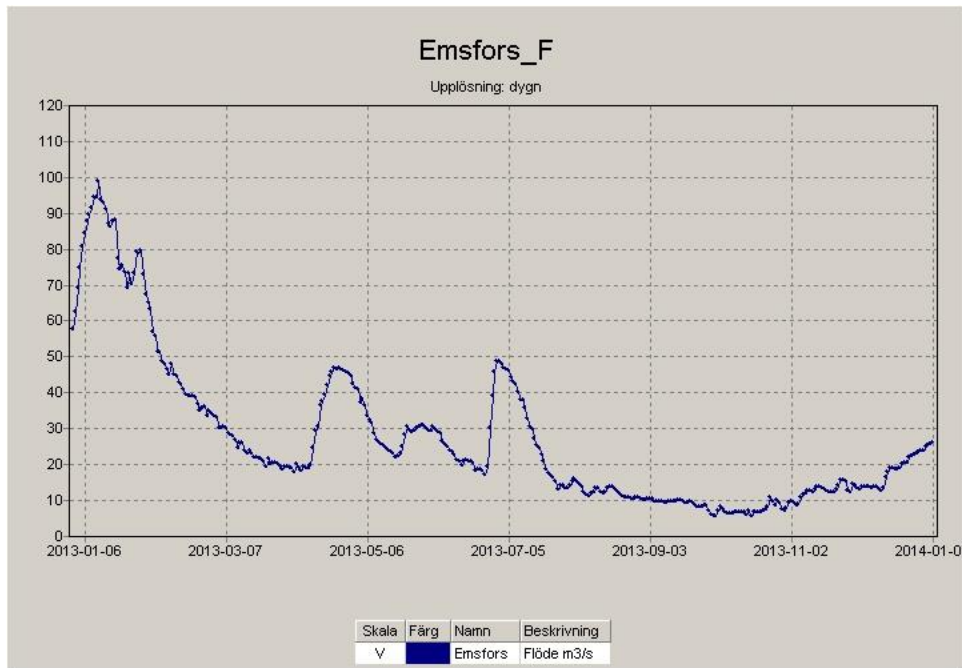
2013 började med relativt höga flöden som följd av tidig snösmältning under vintern. Nederbördsmängderna under de fyra första månaderna var under de normala. I slutet av juni och början på juli kom stora nederbördsmängder som ledde till relativt höga flöden under juli, (se figur 1 och 2).

Årets största händelse och orosmoment var hösttorkan till följd av extremt låga nederbördsmängder under september, i kombination med relativt hög medel lufttemperatur. Under oktober låg grundvattennivåerna mycket under de normala och vattenmagasinen sänktes kraftig för att uppehålla grundflödet i Emåns huvudfåran se figur 3. Flödet i Emåns övriga delar var nära kritiska nivåer och bevattningsförbud klass 2 & 3 (bevattning av golfbanor fotbollsplan mm dock ej jordbruk) trädde i kraft.

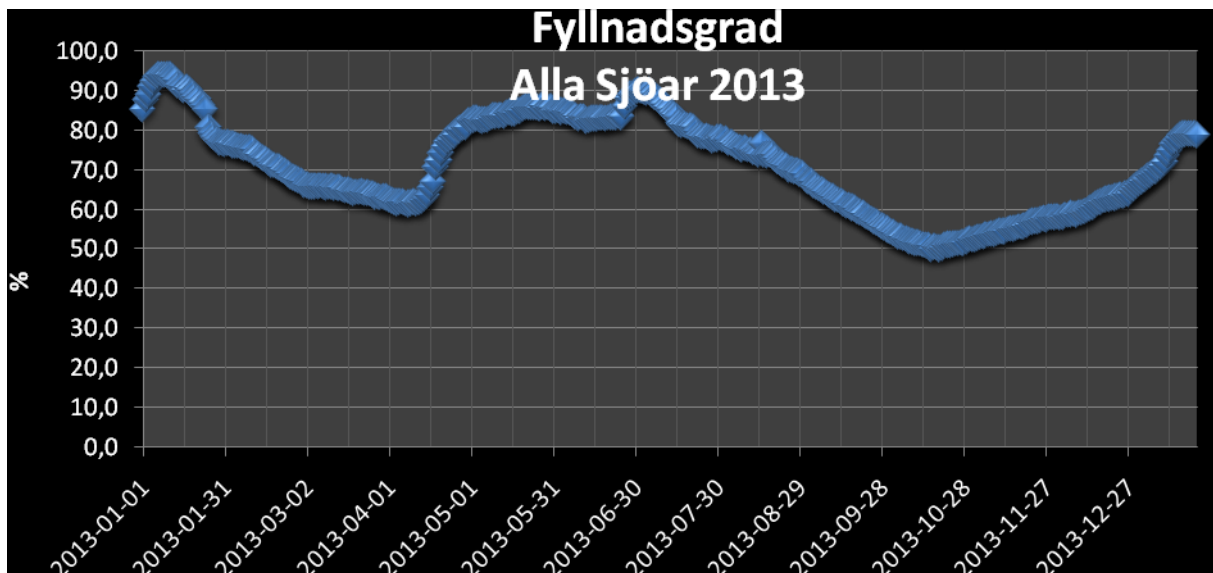
Under hösten sammankallade Emåförbundet olika krisgrupper som består av berörda organisationer. Älvgruppen samt andra berörda informerades ständigt under tiden.

Figur 1. SMHI:s nederbörd mätning 2013 i Målilla.

Figur 2. Emåförbundets flödemätning (m³/s) vid Emsfors.

Figur 3. Fyllnadsgrad (%) alla sjöar 2013.

Lågvattenproblematiken i Emån är inget nytt, ett antal tidigare genomförda studier har visat just på detta och inom Älvgruppen har arbetet fortsatt med att hitta lösningar samt att jobba med förebyggande åtgärder relaterande till låga flöden. Älvgruppen har även fortsatt jobba med framtida klimatförändringsscenarion då medellufttemperaturen förväntas öka och därmed avdunstningen.

Figur 4. Sjön Grumlan utanför Vetlanda låg på en kritisk nivå under sen höst 2013.

Externa uppdrag - 806

Emåförbundet bedriver konsultverksamhet inom och utanför Emåns avrinningsområde. Uppdragens art innefattar bl.a. inventeringar, planer, restaureringsåtgärder, provfiske, elfiske, projekteringar, hydrologiska mätningar, guidning och föredrag. I tabell 3 redovisas uppdrag genomförda utanför Emåns avrinningsområde. Uppdrag inom Emån redovisas under medlemsservice 305 eftersom de delvis finansieras med dessa medel som ett led i samarbetet med kommunernas vattenarbete. Uppdrag åt Emåns bevattningsförening redovisas nedan.

Tabell 3. Externa uppdrag under 2013.

Uppdragsgivare	Uppdrag	Status
Alsteråns vattenråd	Badebodaån biotopkartering	Avslutad
Länsstyrelsen Blekinge län	Bräkneån, proj fiskvägar	Avslutad
Länsstyrelsen Östergötlands län	Proj åtg bäck till V Lägern	Avslutad
Nättrabyåns FVOF	Nättrabyån	Pågående
Länsstyrelsen Jönköpings län	Örken bäckar	Pågående
SLU	SRK elfiske Silverån	Pågående
SLU	Fys/kem provtagning i Bulsjöån	Pågående

och Silverån

Skräbeåns vattenråd

Guidning åtgärder Emån

Avslutad

Figur 5. En fiskväg grävs i Gnyltån sommaren 2013.

Bevattningsföreningen – 812

Emåförbundet har från och med 2009 ansvaret för administrationen av Emåns bevattningssamfällighetsförening. Arbetet består av att samla in vattenförbrukningsstatistik under sommarmånaderna från medlemmarna och att ansvara för föreningens ekonomi.

Ordförandens slutord

Emåförbundet kommer under 2014, som blir det tionde verksamhetsåret i den nuvarande organisationsformen, att på olika sätt markera och marknadsföra förbundets vilja och ambitioner.

Vi skall med de erfarenheter och kunskaper vi skaffat oss på ett lyhört sätt arbeta vidare med de behov och möjligheter som finns för framtiden.

Styrelsen vill tacka vår personal, ägare och samarbetspartners för de gemensamma insatser som görs för utvecklingen i och kring Emån.

Anders Gustafsson

Emåns huvudfåra nedströms
Sjunnen. Foto: T. Nydén